

บทที่ 11

การประเมินผลการสอนวิทยาศาสตร์

การประเมินผลการสอน

การประเมินผลการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งที่คุณีเทศจะต้องทำ เพื่อประเมินผลว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด

ความหมายของการประเมินผลการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2548,หน้า 140 – 141) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินไว้หลายคำ ดังนี้

1. การวัด (Measurement) คือ การให้ตัวเลขกับลักษณะที่กำหนด
2. การประเมินผล (Evaluation) คือ การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่วัดตามเกณฑ์ภายในและภายนอก
3. การตรวจสอบ (Testing) คือ การวัดลักษณะโดยการสุ่มลักษณะบางอย่างออกมาทำการวัด เพื่อประโยชน์ในการบรรยายสรุป
4. การตีความ (Assessment) คือ การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่วัดโดยอิงกับสิ่งแวดล้อม
5. การตีราคา (Appraisal) คือ การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่วัดโดยอิงกับเกณฑ์หรือหลักการ

การประเมินผลการสอน (Instructional Evaluation) ที่ใช้ในการนิเทศมีความหมายตรงกับคำว่า การประเมินผลตามที่กล่าวมาแล้ว นั่นคือเป็นการตัดสินคุณค่าของการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของผู้สอน ว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไรบ้าง ตามขั้นตอนการดำเนินการสอนหลักๆทั้ง 3 ขั้นตอน

คือ การเตรียมการสอน กิจกรรมระหว่างสอน และการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ผู้นิเทศ จะพิจารณาว่ามีขั้นตอนใดบ้าง ที่ควรจะแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น และให้กำลังใจในขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อให้คงพฤติกรรมที่ดั่งมา

ความมุ่งหมายของการประเมินผลการสอน

ความมุ่งหมายของการประเมินผลการสอนในที่นี้จะพิจารณาด้านวิชาการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้(ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548, หน้า 141)

1. เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงในด้านการสอน เป็นการประเมินเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการสอน เป็นการดำเนินการที่จะให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการสอน ซึ่งแยกเป็น 2 แนวทางคือ

1.1 การประเมินเพื่อการปรับปรุงการสอนของผู้สอน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอน และผู้นิเทศให้มีความเหมาะสมและประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นข้อมูลนี้อาจได้จากการประเมินผลการสอน โดยตัวผู้สอนเองหรือผู้นิเทศ เพื่อนร่วมงานหรือผู้บริหาร ซึ่งจะทำการมองการสอนได้ชัดเจนขึ้น

1.2 การประเมินผลการสอนเพื่อการปรับปรุงบริการด้านการสอน ในการนิเทศการสอนสิ่งที่ต้องอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอน ได้แก่ บริการด้านการสอน เช่น ห้องสมุด เครื่องมืออุปกรณ์ ในด้านการสอนการช่าง เครื่องมือห้องปฏิบัติการ โรงประลอง โรงฝึกงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้นิเทศหรือผู้บริหารก็สามารถประเมินการให้บริการการสอนได้ เพื่อจะได้ข้อมูลมาพิจารณาเปรียบเทียบ เพื่อหาทางปรับปรุงการบริการด้านการสอนต่างๆให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงในด้านการเรียน เป็นการประเมินผล เพื่อช่วยผู้เรียนในการปรับตัวต่อการตัดสินใจเลือกวิชาเรียน การเรียนในระดับอาชีวศึกษา มีวิชาชีพที่เป็นวิชาเลือกให้ผู้เรียนได้เลือกอยู่มาก การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อจะได้ให้ผู้เรียนรู้ว่า เขาเรียนอะไร อย่างไร และได้อะไรบ้าง โดยเปรียบเทียบกับจุดมุ่งหมายของเขา เป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเรียนของวิชานั้นๆ

3. การประเมินผลเพื่อการค้นคว้าวิจัย การประเมินผลในด้านนี้มุ่งในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนโดยตรง เพื่อมุ่งเน้นการหาข้อมูลนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัย

เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เช่น การปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาแบบเรียน การหารูปแบบการสอน และอุปกรณ์การสอน รวมทั้งการประเมินจุดมุ่งหมายของการสอน

ในความเป็นจริงการประเมินผลจะมีผลต่อการบริหารด้วย คือจะใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบ ใช้ประกอบการคัดเลือกบุคลากรในการทำงานในลักษณะที่เรียกว่าใช้คนให้เหมาะกับงาน แต่พึงระวังอย่าทำให้ผู้สอนเสียกำลังใจจากการนิเทศ เพราะจะเป็นปัญหาต่อการนิเทศในครั้งต่อไป ควรใจเย็นและให้โอกาสในแก้ไขให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์มากกว่าการตำหนิหรือลงโทษ

องค์ประกอบทางการสอนที่ควรประเมิน

การประเมินผลการสอน ควรประเมินทุกส่วนของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้มีองค์ประกอบทางการสอนที่ครบถ้วน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางการสอนที่ควรประเมินไว้ดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548, หน้า 142 – 143)

1. การเตรียมการสอน การพิจารณาจากการเตรียมเนื้อหา วิธีสอน อุปกรณ์การสอน ก่อนจะเริ่มการสอน
2. วัตถุประสงค์ของวิชา พิจารณาจากการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. เอกสารประกอบการสอน ได้แก่ เนื้อหา แผ่นปลิว ใบงาน ที่ใช้ประกอบการสอน ว่าเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่
4. ความสามารถในการสอน ได้แก่ เทคนิควิธีสอนที่นำมาใช้การสื่อความหมาย การถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนว่ามีความเข้าใจได้แจ่มชัดเพียงใด
5. การจัดกิจกรรมในการสอน ได้แก่ จัดกิจกรรมในการเรียนการสอน ว่าเหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีสอนหรือไม่เพียงใด
6. การใช้สื่อการสอน ได้แก่ การรู้จักเลือกใช้นวัตกรรมให้เหมาะสม
7. ความรับผิดชอบในการสอน ได้แก่ การเข้าสอนอย่างสม่ำเสมอ การมอบหมายงานให้ผู้เรียน การตรวจงานและการแก้ไขงานของผู้เรียน และความตั้งใจสอน
8. เนื้อหาวิชา ได้แก่ ความเหมาะสม ถูกต้องของเนื้อหาวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ
9. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ได้แก่ การสร้างความรักใคร่และความศรัทธาให้กับผู้เรียนในตัวครู ความเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน เป็นต้น

10. บุคลิกภาพของผู้สอน การพูดจา การวางตน ความประพฤติปฏิบัติต่อผู้เรียน การแต่งกาย เป็นต้น

11. วิธีประเมินผลการเรียน วิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียน การประเมินผลการเรียนถูกต้องและสม่ำเสมอ เป็นต้น

หลักการประเมินผลการสอน

การประเมินผลเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงควรทำอย่างมีหลักเกณฑ์ให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้ได้รับการนิเทศ หลักการที่ใช้ประเมินผลการสอน ควรพิจารณาดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548, หน้า 142 – 143)

1. การประเมินผลการสอนต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยการตั้งจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การใช้เครื่องมือและการรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นที่ยอมรับของฝ่ายนิเทศ ครู และนักเรียน

2. การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการเรียน ภายหลังจากการดำเนินการสอนแล้ว ไม่ใช่สิ่งที่จะใช้เป็นการสร้างความรบกวนให้กับผู้ใด

3. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ฝ่ายศึกษานิเทศก์ ฝ่ายครู และนักเรียน

4. การประเมินผลสามารถทำได้ใน 2 ระยะ คือ การประเมินระหว่างสอน (Formative Evaluation) เพื่อจะได้พิจารณาถึงวิธีสอนที่ใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นการปรับปรุงการสอนของครู ส่วนการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผล เพื่อการตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นการพิจารณาเลือกเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ในด้านการศึกษา เน้นการเลือกคุณค่าและจริยธรรม ได้แก่

- การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย
- การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหาร
- การตัดสินใจเกี่ยวกับรายวิชาใดวิชาหนึ่ง
- การตัดสินใจเกี่ยวกับการทดลองสอน

5. การประเมินผลการสอนเป็นระบบมี 3 ส่วนคือ

1. การประเมินผลตัวป้อน (Input) ได้แก่ การประเมินที่มุ่งตัวผู้เรียนก่อนการสอน รวมทั้งคุณสมบัติความสามารถของครูผู้สอน

2. การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินขณะดำเนินการสอน เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมของครูผู้สอน

3. การประเมินผลผลิต (Product) เป็นการประเมินผลการเรียนการสอนของผู้เรียน ว่ามีความรู้ความสามารถ มีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด

6. การประเมินผลการสอน สามารถทำได้ทั้งระดับโรงเรียนและระดับผู้สอนเองคือ ในระดับโรงเรียนนั้นเป็นนโยบายจากผู้บริหารหรือฝ่ายนิเทศที่กระทำอย่างเป็นทางการ ในการประเมินผู้สอนทุกคน อาจจัดตั้งเป็นคณะกรรมการหรืองานของฝ่ายวิชาการ ฝ่ายนิเทศ หรือผู้สอนจะประเมินตนเองเพื่อทราบข้อเท็จจริง ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอน

7. การประเมินผลการสอนจากภาระงานของผู้สอน (Workload) ควรจะได้คำนึงถึง ปริมาณและคุณภาพ คือ จำนวนชั่วโมง จำนวนชั้นงาน วิชาที่รับผิดชอบ ว่ามีมากน้อย เพียงใดกับคุณภาพของงาน เช่น ความพึงพอใจการสอนของผู้เรียน ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

การประเมินผลการสอนควรทำอย่างรอบคอบระมัดระวัง เพราะผลกระทบจากการสอน จะเกิดขึ้นเสมอไม่ว่าจะเป็นผลทางบวกหรือทางลบ ผู้นิเทศจึงต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความยืดหยุ่นตามสมควรแก่โอกาสและเวลา เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีโอกาสแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลการสอนสามารถได้มาจากแหล่งต่างๆหลายแหล่ง ซึ่งมีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกัน ดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548, หน้า 145 – 149)

1. ผู้เรียนเป็นผู้ประเมิน

การให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินผลการสอน เพราะผู้เรียนเป็นผู้รับรู้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงจึงสามารถตัดสินได้ว่าการสอนนั้นดีหรือไม่ดี การให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินมีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

1) เก็บข้อมูลง่าย

2) ผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประสบการณ์ตรง เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนในสภาพปกติ
อย่างใกล้ชิดที่สุดอยู่ตลอดเวลา

ข้อจำกัด

ตัวแปรที่อาจมีอิทธิพลต่อการประเมินคือ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิธีสอนระดับความสามารถของผู้เรียนขนาดของชั้นเรียน เพศ วัย และเวลาที่ใช้สอน ลักษณะวิชาที่สอน วิชาเลือก วิชาบังคับ วิชาเอก วิชาโท ชั้นปีของวิชาที่เรียน ตำแหน่งของผู้สอน คุณวุฒิของผู้สอน เกณฑ์ที่ผู้เรียนได้รับหรือคาดว่าจะได้รับจากวิชานั้น

2. ผู้สอนประเมินตนเอง

เนื่องจากผู้สอนเป็นผู้เตรียมการสอน จัดกิจกรรมการสอนและประเมินผลการสอนด้วยตนเอง ทำให้รู้รายละเอียดที่ชัดเจนจึงสามารถประเมินการสอนได้ การให้ผู้สอนประเมินตนเอง มีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

- 1) การได้มีโอกาสประเมินตนเอง ทำให้ผู้สอนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการสอน และเป็น การสอนกระตุ้นให้มีการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) ข้อมูลบางอย่างไม่มีใครทราบได้ นอกจากผู้สอนเอง เช่น ความจริงใจ ความเมตตา กรุณา ความยุติธรรม

ข้อจำกัด

- 1) ผู้สอนอาจจะประเมินเข้าข้างตนเอง จึงทำให้ผลที่ได้จากการประเมินสูงกว่าความเป็นจริง
- 2) ผู้สอนอาจมองข้ามปัญหาที่สำคัญบางอย่าง

3. เพื่อนร่วมงานเป็นผู้ประเมิน

ผู้ร่วมงานเป็นผู้ที่มีความรู้ใกล้เคียงกับผู้สอนจึงสามารถวิเคราะห์ได้ว่าการสอนมีความ สมบูรณ์แบบหรือไม่เพียงพอ การให้เพื่อนร่วมงานประเมิน มีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

- 1) ข้อมูลที่ได้ สามารถนำมาใช้เปรียบเทียบผลการประเมินที่ได้จากผู้เรียน เพื่อเป็น การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูล
- 2) เพื่อนร่วมงานย่อมสามารถประเมินได้ผลดี เนื่องจากมีความรู้ในเนื้อหาวิชา รวมทั้งประสบการณ์ในวิชาชีพเดียวกับผู้สอน

ข้อจำกัด

- 1) เพื่อนร่วมงานไม่มีโอกาสเห็นพฤติกรรมการสอนตลอดทั้งเทอม

2) ผู้สอนอาจไม่ต้องการให้เพื่อนร่วมงานไปสังเกตการสอน

4. ผู้บริหารเป็นผู้ประเมิน

แม้ผู้บริหารจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการสอน แต่ผู้บริหารเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ หลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษา จึงสามารถพิจารณาได้ว่ากิจกรรมที่ผู้สอนจัดสอดคล้องกับหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ข้อมูลที่ได้จากผู้บริหาร มีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

การที่ผู้บริหารไปสังเกตการสอนโดยตรง อาจช่วยให้สามารถตีความหมายข้อมูลที่ได้จากแหล่งอื่นๆ ได้ถูกต้องและกระจ่างชัดขึ้น

ข้อจำกัด

1) ผู้บริหารอาจใช้ความชอบ และความสัมพันธ์ส่วนตัวประกอบการประเมิน ซึ่งอาจมีผลทำให้ผลที่ได้จากการประเมินไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

2) ผู้บริหารอาจมีเวลาไม่เพียงพอ และขาดทักษะในการสังเกตพฤติกรรมการสอน

5. ศึกษานิเทศเป็นผู้ประเมิน

ศึกษานิเทศเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการศึกษาหลายด้านเช่น หลักสูตร สื่อการสอน งานวิจัยเกี่ยวกับการสอน จึงสามารถวิเคราะห์ได้ตรงประเด็น ข้อมูลที่ได้จากศึกษานิเทศมีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

ศึกษานิเทศเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนโดยตรงสามารถศึกษาได้ชัดเจนและเสนอแนะวิธีการปรับปรุงการสอนได้

ข้อจำกัด

ศึกษานิเทศต้องนิเทศหลายแห่ง ทำให้การสังเกตพฤติกรรมการสอนไม่ทั่วถึง

6. ประเมินจากผลการเรียนของผู้เรียน

วิธีนี้เป็นการประเมินผลโดยสรุปจากการทำการสอนทั้งภาคเรียน แล้วพิจารณาว่าผู้สอนทำการสอนได้ดีหรือไม่ การใช้ผลการเรียนเป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการสอน มีข้อดีและข้อจำกัดดังนี้

ข้อดี

ผลการเรียนของผู้เรียน จะสะท้อนให้เห็นคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาว่า เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการสอนที่ตั้งไว้หรือไม่

ข้อจำกัด

- 1) ผู้สอนอาจมุ่งสอนแต่เพียงให้ผู้เรียนสอบได้ และอาจมีการแนะนำการทำข้อสอบได้มากที่สุด
- 2) ผู้สอนอาจตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ขั้นต่ำ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้โดยง่าย
- 3) มีตัวแปรอื่น ที่อาจมีผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกเหนือจากความสามารถในการสอน เช่น ระดับสติปัญญาสภาพของครอบครัว
- 4) ผลการเรียนจะเชื่อถือได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของแบบทดสอบที่ใช้

การประเมินผลการสอนวิทยาศาสตร์

การประเมินผลการสอนวิทยาศาสตร์ใช้เกณฑ์เดียวกับการประเมินผลทั่วไปที่กล่าวมาแล้ว แต่จะมีรายละเอียดเพิ่มเติมในลักษณะของชิ้นงาน และกระบวนการในการหาความรู้ ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์จะต้องมีการทำกิจกรรมที่เป็นกระบวนการหาความรู้ เช่น การทำการทดลอง การสำรวจ ฯลฯ นอกจากนี้ยังต้องมีการสร้างสรรค์ชิ้นงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โครงงาน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะต้องมีการประเมินเช่นกัน ซึ่งการประเมินกิจกรรมเหล่านี้ควรจะประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง ผู้นิเทศจึงควรมีความรู้ความเข้าใจในการแนะนำการประเมินผลงานของผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับประเมินงานแต่ละประเภทด้วย การประเมินผลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ จึงจะเกิดความสมบูรณ์แบบ

เครื่องมือประกอบการประเมินผลงานของผู้เรียน สามารถใช้ได้หลายแบบ เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ โดยผู้สอนสามารถสร้างแบบประเมินขึ้นใช้เอง เพื่อความเหมาะสมกับสิ่งที่ประเมิน ซึ่งผู้นิเทศอาจจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำการสร้างแบบประเมินประเภทนี้จึงควรศึกษาหาความรู้ให้มีความชำนาญเพื่อช่วยเหลือผู้รับการนิเทศให้ทำหน้าที่ทางการสอนได้อย่างสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการประเมิน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์
2. การใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์
3. การสังเกต
4. การประเมินผลจากแบบประเมินต่าง ๆ เช่น
  - แบบสอบถาม
  - แบบตรวจสอบรายการ
  - มาตราส่วนประมาณค่า
  - การจัดลำดับ
  - แบบทดสอบ เป็นต้น

การเลือกเครื่องมือประเมินผลควรเลือกให้เหมาะสม เพื่อจะได้ตัดสินผลงานได้อย่างถูกต้องยุติธรรม

สรุป

การประเมินการสอนจะต้องพิจารณาจุดมุ่งหมาย องค์กรประกอบการสอน และหลักเกณฑ์การประเมิน เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการตัดสินว่าผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการสอนมากน้อยเพียงใด

การประเมินผลการนิเทศการสอนควรกระทำอย่างเป็นกลางและยุติธรรม โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินที่ถูกต้องชัดเจน และกระทำอย่างระมัดระวังทั้งคำพูดและการกระทำ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการนิเทศครั้งต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลจัดเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้นิเทศควรให้ความสำคัญ เพื่อให้การประเมินมีคุณค่าและมีความหมายอย่างชัดเจน

แบบฝึกหัด

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงเปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดที่เกิดจากการประเมินผลของบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา
2. จงวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการประเมินผลการสอน
3. การประเมินผลระหว่างสอนและการประเมินผลสรุปมีข้อดีและข้อจำกัดอย่างไร